

18.3.2022

Eduskunnan lakivaliokunta

HE 22/2022 vp

Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi positiivisesta luottotietorekisteristä ja siihen liittyviksi laeiksi

Positiivista luottotietorekisteriä koskevan sääntelyn tavoitteena on ylivelkaantumisen torjunta. Yksittäisen luotonantoon ja luottomarkkinoiden seurantaan ja valvontaan luodaan parempi tietopohja. Myös kotitalouksien tietoisuutta omasta taloudellisesta tilanteesta edistetään. Tavoitteita voidaan pitää kannatettavina.

Lainsäädännöllä voidaan vaikuttaa ylivelkaantumiseen harkitumman luotonannon kautta ja se täydentää osaltaan luottotietolainsäädäntöä. Tärkeää on myös huolehtia oikeusturvanäkökohdista.

Tulotiedot tulisivat rekisteriin tulorekisteristä. Voidaan päätellä, että myös ulosottopidätys on sellainen vähennettävä erä, joka huomioidaan nettotuloa laskettaessa. Tätä voidaan pitää kannatettavana, jotta luotonmyöntäjä saa tosiasiallisen kuvan luotonhakijan käytettävissä olevista tuloista. Ulosotossa saattaa olla perittävänä saatavia, jotka eivät ilmene positiivisesta tai luottotietolain mukaisesta luottotietorekisteristä.

Ulosottolaitoksen esitys käyttötarkoituksen laajentamiseksi

Hallituksen esityksessä 22/2022 vp on todettu, että aikataulusyistä uusia käyttötarkoituksia ei ole voitu ottaa mukaan mietinnössä esitettyä laajemmin. Ulosottolaitos ehdottaa, että rekisterin käyttötarkoitusta laajennettaisiin jatkovalmisteluna siten, että myös Ulosottolaitoksella olisi tiedonsaantioikeus rekisteristä. Ulosottoviranomaisille tulee olla pääsy kaikkiin käytettävissä oleviin rekistereihin velallisten taloudellisten tietojen tarkastamiseksi.

Ulosotto hyödyntäisi rekisteriä velallisten velkatietojen selvittämiseen. Ulosmittausharkinta edellyttää usein tietoa vakuus- tai osamaksuvelan määrästä. Tiedustelu teh-

dään kaikille niille velalliselle, joilta löytyy kiinteää tai irtainta omaisuutta tai osamaksuesineitä, joiden ulosmittausta harkitaan. Tiedusteluja pankeilla ja muilla luottolaitoksilla velalliselta olevista saatavista tehdään tällä hetkellä pankkeihin sähköpostitse, jolloin vastausta joudutaan odottamaan useita päiviä. Velkatiedot olisivat muutoinkin hyödyllisiä velallisen taloudellisen tilanteen huomioon ottamisessa perimiskeinoja valittaessa.

Käyttöoikeus positiiviseen luottotietorekisteriin ei laajentaisi ulosottoviranomaisen tiedonsaantioikeuksia. Tiedonsaantioikeudet perustuvat ulosottokaaren 3 luvun 64 ja 66 §:iin.

Rekisterin käyttö tehostaisi viranomaisten sähköistä tiedonsaantia ja samalla myös lisäisi kyselyiden kohteena olevien henkilöiden tietosuojaa.

Rekisterin käyttö tehostaisi ulosoton täytäntöönpanomenettelyä. Lisäksi olisi taloudellisesti kannattavaa mahdollistaa rekisterin käyttö useammalle viranomaiselle.

Esitämme harkittavaksi, voisiko käyttötarkoituksen laajentamistarpeesta lausua valio-kunnan mietinnössä sopivalla tavalla.

Juhani Toukola
valtakunnanvouti